

Centrul de Investigații Jurnalistice

RAPORT ANUAL DE ACTIVITATE 2018

Centrul de Investigații Jurnalistice (CIJM) este o organizație neguvernamentală care are scopul de a promova jurnalismul de investigație, a forma tinerii jurnaliști în spiritului jurnalismului deontologic, profesionist, a promova accesul la informația de interes public, schimbări de legislație în favoarea libertății presei, dar și de a informa activ cetățenii, a forma opinia publică și a pune presiuni pe autorități în cele mai importante probleme și chestiuni de interes public sporit. Pe durata celor 15 ani de activitate, CIJM a desfășurat campanii media anticorupție și privind drepturile omului, în care a realizat sute de investigații jurnalistice la teme despre corupție, integritatea în serviciul public, abuzuri admise în gestionarea banilor publici, încălcări ale drepturilor omului, discriminare, drepturile copilului. Materialele centrului sunt preluate de zeci de instituții media. CIJM a dezvoltat o rețea a jurnaliștilor de investigație pe întreg teritoriul R.Moldova, inclusiv în stânga Nistrului și UTA Gagauzia și a stabilit colaborări cu jurnaliști din Ucraina și România, cu care a realizat anchete transfrontaliere, dar și cu jurnaliști din alte țări.

În anul 2018 activitatea echipei Centrului de Investigații Jurnalistice s-a axat pe următoarele priorități:

- Promovarea și dezvoltarea jurnalismului de investigație profesionist și independent în presa autohtonă;
- Consolidarea capacității mass-media în realizarea anchetelor jurnalistice și a materialelor de problemă pe următoarele domenii: corupție și conflict de interese, delapidări de fonduri, implicarea demnitarilor de stat în activități de corupție, achiziții publice, drepturile omului;
- Consolidarea unei rețele de reporteri de investigație, care să furnizeze mediilor de informare investigații jurnalistice realizate profesionist și independent;
- Menținerea și extinderea campaniilor media care promovează combaterea corupției, utilizarea rațională a banilor publici, respectarea drepturilor omului;
- O atenție sporită a fost acordată reflectării campaniei electorale pentru alegerile prezidențiale, prezentarea profilelor de integritate ale candidaților;
- Menținerea și consolidarea resurselor web ale Centrului de Investigații Jurnalistice - www.anticoruptie.md, www.investigatii.md, www.medialab.md, www.mediasource.md și a paginilor gestionate de echipa CIJM pe rețelele de socializare;
- Oferirea unei platforme anticorupție cetățenilor pentru sesizarea cazurilor de corupție.

Pe parcursul anului 2018 echipa CIJM a realizat:

- 32 de investigații jurnalistice pe teme de corupție, integritatea funcționarilor publici și politicienilor, utilizarea frauduloasă și irațională a banilor publici, inclusiv în cadrul achizițiilor publice, respectarea drepturilor omului;
- 5 campanii media, axate pe combaterea corupției, integritatea în justiție, monitorizarea achizițiilor publice, respectarea drepturilor sociale, asigurarea egalității de șanse;
- 24 de Cluburi de presă și dezbateri publice în cadrul Clubului Jurnaliștilor de Investigație;
- 8 traininguri de instruire pentru jurnaliști de investigație, activiști civici, conferințe;
- CIJM împreună cu alte organizații de media, organizații active pe domeniul drepturilor omului și anticorupție, a semnat 26 de declarații de presă și apeluri prin care a luat atitudine în chestiuni ce țin de respectarea drepturilor jurnaliștilor, justiție, media, drepturile omului etc;
- 4 platforme web au fost menținute și dezvoltate de echipa Centrului de Investigații Jurnalistice - www.investigatii.md, www.anticoruptie.md, www.medialab.md, www.mediasource.info
- 7 pagini și grupuri de socializare au fost menținute și dezvoltate de echipa Centrului de Investigații Jurnalistice pe rețelele sociale;
- 103 de articole de blog au fost publicate pe portalurile www.investigatii.md și www.anticoruptie.md;
- Circa 500 de știri au fost publicate pe portalul www.anticoruptie.md.
- Circa 100 de dosare de corupție monitorizate portalul www.anticoruptie.md
- O Hartă Anticorupție interactivă pe care au fost semnalate peste 100 de cazuri de corupție, abuzuri.
- 650 000 de vizitatori unici pe paginile web al CIJM și circa 1.2 milioane de accesări.

I. PREMII ȘI MENȚIUNI

Activitatea echipei Centrului de Investigații Jurnalistice în anul 2018 a fost apreciată prin următoarele premii naționale:

Mențiune specială în cadrul concursului Premii Europene pentru societatea civilă, oferită de Delegația Uniunii Europene în Moldova

Mențiunea a fost acordată pentru Campania „Banii publici sunt banii mei”, desfășurată în parteneriat cu Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă, proiect susținut de Delegația UE la Chișinău și cofinanțat de organizația Endowment for Democracy. Concursul Premii europene pentru societatea civilă a fost organizat în premieră de către Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, pentru a recunoaște și a încuraja realizările și inițiativele organizațiilor societății civile la nivel național, regional și local, finanțate de UE, care au avut un impact durabil și pozitiv asupra democrației, a dezvoltării economice și a coeziunii sociale din Republica Moldova și care au promovat valorile europene.

Campania „Banii publici sunt banii mei” a fost desfășurată în perioada 2015-2017. În cadrul Campaniei 10 organizații neguvernamentale regionale, ghidate de AGER, au monitorizat achizițiile publice în 30 de autorități publice. Echipa de jurnaliști a Centrului de Investigații Jurnalistice a realizat peste 50 de investigații jurnalistice în care a scos în vileag [scheme de corupție](#), [gestionare frauduloasă a banilor publici](#), [interese de partid](#) și [legături dintre achizițiile publice și finanțarea partidelor politice](#).

Premiul mare în cadrul concursului „Click pentru egalitatea de gen”, desfășurat de UN Women Moldova și Asociația Presei Independente

Premiul a fost acordat jurnalistelor Natalia Porubin și Cornelia Cozonac pentru ancheta „Femeile bătute, singure în fața agresorilor și a sistemului de justiție”. Câștigătorii premiilor au fost desemnați în rezultatul unui concurs public, la care au putut participa jurnaliști și jurnaliste, fotojurnaliști și fotojurnaliste din presa scrisă, radio, TV, online, și care au realizat subiecte despre egalitatea de gen și/sau drepturile femeilor. Dosarele au fost evaluate de un juriu format din experți în egalitate de gen, experți media și reprezentanți ai societății civile, în baza mai multor criterii de profesionalism și de respectare a principiilor egalității de gen.

Festivitatea de premiere a avut loc în cadrul Forumului mass-media 2018, care s-a desfășurat în perioada 29-30 noiembrie.

<http://moldova.unwomen.org/ro/noutati-si-evenimente/noutati/2018/11/awarding-ceremony-click>

II. CAMPANII MEDIA

Pe parcursul anului 2016 echipa Centrului de Investigații Jurnalistice a desfășurat cinci campanii media:

1. **„Jurnaliști pentru integritate în serviciul public”**, desfășurată de Centrul de Investigații Jurnalistice cu suportul Programului Bună Guvernare al Fundației Soros Moldova
2. **„Încălcarea drepturilor de muncă în RM: investigații de presă”**, implementat de Friedrich-Ebert-Stiftung în Republica Moldova în parteneriat cu Centrul de Investigații Jurnalistice.
3. **„Mobilizarea societății civile cu scopul de a susține integritatea în sectorul Justiției în Republica Moldova”**, desfășurat de Centrul de Investigații Jurnalistice și Freedom House
4. Promovarea votului informat și conștient la alegerile parlamentare prin campania de monitorizare și informare „Pentru un Parlament Curat 2018”, implementat de ADEPT, API, CAPC și CIJM cu susținerea financiară a Fundației Soros-Moldova/Departamentul Buna Guvernare.
5. „Jurnaliștii pentru oportunități egale și diversitate”, implementată de Centrul de Investigații Jurnalistice cu sprijinul Ambasadei Canadei la București.

III. INVESTIGAȚII JURNALISTICE

Pe parcursul anului 2018 echipa Centrului de Investigații Jurnalistice a realizat 32 de investigații jurnalistice, care au fost preluate/citate de peste zeci de medii de informare: portaluri media, ziare locale și naționale, posturi de radio și TV. Jurnaliști cu experiență din cadrul CIJM, au acordat asistență și a ghidat jurnaliștii la realizarea investigațiilor jurnalistice.

Investigații jurnalistice realizate în cadrul Programului „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, implementat de Asociația Promo-LEX

1. **„Amnistia politică” la CEC**

Investigația semnată de jurnalista Mariana Rață a arătat că CEC a „iertat” mai multe nereguli admise de unele formațiuni politice la colectarea donațiilor. Până la momentul realizării investigației, Fisc-ul nu a prezentat niciun caz în care să fi depistat ilegalități în privința surselor din care unii sponsori au făcut donații generoase partidelor, chiar dacă în unele situații contribuțiile au depășit substanțial veniturile acestora. Puținele contravenții administrative care au fost aplicate de CEC au fost în mare parte anulate de instanța de judecată. Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/integritate/amnistia-politica-de-la-cec>

2. ANCHETĂ VIDEO// Finanțarea partidelor politice: bani obscuri și lipsă de transparent

Investigația realizată de echipa CIJM a demonstrat că în partidele politice din Republica Moldova sunt pompate anual milioane de lei. Bani sunt cheltuiți pe sedii de lux, deplasări somptuoase sau concerte grandioase. Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/integritate/ancheta-video-finantarea-partidelor-politice-bani-obscuri-si-lipsa-de-transparenta>

Investigații realizate în cadrul proiectului „Consolidarea societății civile din Moldova pentru a cere justiție”, implementat de Centrul de Resurse Juridice din Moldova cu sprijinul financiar al Departamentului de Stat al SUA prin intermediul Biroului Internațional pentru Justiție Penală și Aplicarea Legii al Ambasadei SUA în Republica Moldova

3. „50 de umbre” ale dosarelor miliardului furat

Este o anchetă semnată de jurnalistele Mariana Rață și Victoria Dodon care au urmărit trei cauze penale asociate cu furtul miliardului - „Dosarul Șor”, „dosarul Filat” și „dosarul Platon”. Autoarele au constatat că în două dintre aceste cauze au fost semnalate mai multe încălcări procedurale, excese din partea procurorilor și judecătorilor, rele tratamente și încălcarea drepturilor omului în arest și detenție. În cazul lui Șor, primul vizat într-un dosar penal privind furtul de la Banca de Economii, Banca Socială și Unibank, cauza a „încremenit” pe masa judecătorilor din prima instanță. Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/justitie/50-de-umbre-ale-dosarelor-miliardului-furat>

Investigații realizate în cadrul proiectului: Consolidarea capacităților societății civile în domeniul utilizării datelor deschise”, implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și finanțat de programul Republicii Slovace de Transfer al Cunoștințelor și Experienței de Tranzitie al SlovakAid.

4. Sărăcii consilieri din Bălți cu afaceri peste hotare

Este o anchetă semnată de Iurie Rotaru de la ziarul „SP”, Bălți, care a demonstrat că unii consilieri din Bălți duc viață dublă, fiind în același timp consilieri săraci în Bălți și afaceriști peste hotare. Când au fost aleși, unii nu aveau oficial, nici casă, nici mașini, nici venit. Situația s-a schimbat la un an și ceva după alegeri, când în declarații de avere și interese personale pentru anul 2016 au început să apară averi impresionante. Astfel unii din ei dețin proprietăți și afaceri chiar și peste hotare, de la litoralul Mării Negre până la apele Oceanului Atlantic. Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/integritate/saracii-consilieri-din-balti-cu-afaceri-peste-hotare>

Investigații realizate în cadrul proiectului „Mobilizarea societății civile cu scopul de a susține integritatea în sectorul Justiției în Republica Moldova”, desfășurat de Centrul de Investigații Jurnalistice și Freedom House, cu susținerea financiară a Departamentului de Stat al SUA”

5. Cum (nu) se face justiție în cazul persoanelor cu dizabilități psihosociale

Investigația este semnată de jurnalistele Natalia Porubin și Mariana Colun și demonstrează că la zece ani de la adoptarea Convenției ONU cu privire la persoanele cu dizabilități, statul Republica Moldova încă nu are un mecanism de reprezentare a intereselor oamenilor cu nevoi speciale în justiție. Fie că interacționează cu polițiști, procurori sau judecători, de multe ori spusele acestor persoane nu sunt luate în serios de oamenii legii, iar cazuri grave de abuz nu mai ajung în justiție. Ca să demonstreze că mint sau nu pot depune declarații, instituțiile de drept trimit persoanele cu dizabilități cu zecile la expertize psihiatrice. Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/justitie/cum-nu-se-face-justitie-in-cazul-persoanelor-cu-dizabilitati-psihosociale>

6. Magistrați cu onoarea pătată, distincții cu diplome și titluri onorifice

Investigația este realizată de jurnalista Mariana Colun și demonstrează că printre judecătorii care au primit diplome și titluri onorifice de la CMS se numără magistrați cu probleme de integritate, respinși de la promovare de către șeful statului, sancționați disciplinar sau vizați în anchete ale jurnaliștilor de investigație. Jurnalista a radiografiat parcursul profesional al celor 16 magistrați de la Curtea Supremă de Justiție, curțile de apel și instanțele de fond din republică, care urmau să primească „Diploma de onoare a CSM” și al celor șase magistrați care urmau să primească titlul de „Veteran al sistemului judiciar”.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/justitie/magistrati-cu-onoarea-patata-distinsi-cu-diplome-si-titluri-onorifice>

7. Femeile bătute, singure în fața agresorilor și a sistemului de justiție

Ancheta, semnată de jurnalistele Natalia Porubin și Cornelia Cozonac scoate în vileag dificultățile prin care trebuie să treacă victimele violenței în familie, ca să iasă din mediul abuzativ și să obțină tragerea la răspundere a abuzatorilor. Investigația a fost distinsă cu premiul I în cadrul unui concurs național desfășurat de UN Women Moldova și API. Materialul descrie cazul unei femei, care a avut curajul să semnaleze abuzurile, să inițieze două procese penale pe violența în familie. Ea a semnalat despre problemele cu care se confrunta la nivelul organelor de poliție, procuratură sau instanțe de judecată pe Harta Corupției de pe portalul Anticoruptie.md al Centrului de Investigații Jurnalistice. Cazul acestei femei este similar cu alte zeci și sute de cazuri ale altor femei, care se confruntă cu sistemul de justiție, în care, ca și în cazul altor societăți cu caracter patriarhal din regiune, discriminarea și dublul standard aplicat bărbaților și femeilor care săvârșesc acte de violență influențează prioritățile polițiștilor, procurorilor și judecătorilor. Reporterii Centrului de Investigații Jurnalistice au analizat procedurile prin care trec femeile supuse violenței în familie și au ajuns la concluzia că sistemul care ar trebui să le apere este departe de a fi unul prietenos.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/justitie/femeile-batute-singure-in-fata-agresorilor-si-a-sistemului-de-justitie>

8. Pensionarii de lux ai Justiției moldovenești

Investigația a fost semnată de Mariana Rață și Victoria Moldoveanu și demonstrează că modificările legislative operate în ultimii ani, prin care au fost schimbate condițiile de pensionare și de achitare a indemnizației viagere pentru justițiarilor moldoveni, au determinat mai mulți judecători și procurori pensionați să se adreseze în judecată pentru a cere pensii mai mari. Astăzi, fiecare al doilea procuror pensionar are sau a avut un proces în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care cere pensie în valoare de 75% din salariul procurorului în ultima funcție deținută. Mai mulți dintre foștii procurori identificați de Centrul de Investigații Jurnalistice, care au obținut în instanță dreptul la pensii de peste 11.000 de lei, sunt soți ai unor judecătore sau foste judecătore. În cazul magistraților, fiecare al cincilea judecător din sistem este deja pensionar și, pe lângă salariul generos, beneficiază și de o pensie care în unele cazuri depășește 20.000 de lei pe lună. Chiar și așa, unii magistrați cer recalcul în instanță pentru pensii și mai mari.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/justitie/pensionarii-de-lux-ai-justitiei-moldovenesti>

9. Judecători cu apartamente de pomană

Investigația e semnată de jurnalista Lilia Zaharia și arată că pe parcursul ultimilor cinci ani (2012-2017), din bugetul municipiului Chișinău au fost alocați peste 127 de milioane de lei pentru asigurarea cu apartamente a unor persoane care au dat Primăria în judecată cerând locuințe sau pentru încheierea cu aceasta a unor tranzacții de împăcare. Printre beneficiarii de astfel de apartamente, dar și de bani, sunt și magistrați. Unii, deși au primit apartamente gratuite din fondul locativ al municipiului Chișinău, s-au îmbogățit între timp și cu alte locuințe: unele achiziționate la prețuri preferențiale, alte - cumpărate la preț de piață. Sunt și judecători care au părăsit sistemul judecătoresc la scurt timp după ce s-au pricopsit cu apartamente gratuite în Capitală.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/justitie/judecatori-cu-apartamente-de-pomana>

10. Au cumpărat într-un an cât alții în șapte: ce achiziții fac judecătorii din Moldova

Materialul este semnat de jurnalista Mariana Colun, care a făcut o radiografie a achizițiilor făcute de magistrați pe parcursul anilor și a ajuns la concluzia că unii au cumpărat mai mult decât își pot permite. Terenuri, case de lux și apartamente în zone de elită, dar și mașini de zeci de mii de euro, proprietăți pentru care majoritatea moldovenilor trebuie să economisească ani la rând, au intrat, în 2017, în posesia mai multor judecători. În timp ce unii le-au obținut prin moștenire de la rude și părinți sau au luat credite ca să le cumpere, alții pretind că le-au procurat din salariu. Unii dintre magistrați au avut câștiguri mult sub valoarea achizițiilor pe care le-au făcut pe parcursul anului trecut.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/integritate/au-cumparat-intr-un-an-cat-altii-in-sapte-ce-achizitii-fac-judecatorii-din-moldova>

11. Cum a ajuns finul de cununie al unui magistrat la Curtea Supremă de Justiție vicepreședinte al Judecătoriei Chișinău

Materialul semnat de jurnalista Julieta Savițchi arată că judecătorul Corneliu Guzun a ajuns vicepreședinte al Judecătoriei Chișinău la trei ani după ce a început să poarte robă, fiind singurul candidat la funcția respectivă. Guzun a fost recomandat pentru funcția de judecător de către nașul său de cununie, [Oleg Sternioală](#), care este vicepreședinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ din cadrul Curții Supreme de Justiție și membru al Colegiului de Evaluare a Performanțelor

Judecătorilor din cadrul [Consiliului Superior al Magistraturii](#). Odată cu promovarea în funcție, în bugetul judecătorului au început să curgă donații ... de la soacră, care lucrează în străinătate.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/justitie/cum-a-ajuns-finul-de-cununie-al-unui-magistrat-de-la-curtea-suprema-de-justitie-vicepresedinte-al-judecatoriei-chisinau>

12.Răfuială la comandă sau cine răspunde pentru arestările neîntemeiate

Materialul este semnat de Cornelia Cozonac și scoate la iveală câteva cazuri în care agenți economici și persoane fizice au fost hărțuiți de poliția și procuratura locală. Ei cred că toate acestea s-ar face la indicația administrației raionului, care luptă astfel cu adversarii săi. Oamenii de afaceri sunt îngrijorați că în ultimul timp se recurge la controale neîntemeiate, se inițiază dosare fără suport factologic, ajungându-se chiar la rețineri, arestări și întemnițarea anumitor persoane. Chiar dacă unii reușesc să dovedească nevinovăția lor, aproape că este imposibil să obțină tragerea la răspundere a celor care au admis abuzuri și au sfidat legea.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/justitie/rafuiala-la-comanda-sau-cine-raspunde-pentru-arestarile-neintemeiate>

Investigații în cadrul proiectului „Încălcarea drepturilor de muncă în RM: investigații de presă”, implementat de Friedrich-Ebert-Stiftung în Republica Moldova în parteneriat cu Centrul de Investigații Jurnalistice

13.La răscruce de interese: 34 de familii sunt împiedicate să-și privatizeze spațiul locativ într-un fost cămin al CFM

Investigația (în variantele scrisă și video) este realizată de jurnaliștii Cornelia Cozonac și Iurie Vârlan. Autorii s-au referit la situația mai multor persoane care au muncit ani la rândul la Calea Ferată a Moldovei și riscau să rămână fără acoperiș deasupra capului din cauza că nu puteau privatiza camerele de cămin în care au locuit ani de-a rândul.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/economic/la-rascruce-de-interese-34-de-familii-sunt-impiedicate-sa-si-privatizeze-spatiul-locativ-intr-un-camin-al-caii-ferate-din-moldova>

14.VIDEO // „Made in Moldova”. Ce sacrificii și fărădelegi se ascund în spatele hainelor de brand produse în Moldova

Ancheta (în variantele scrisă și video a fost realizată de jurnaliștii Iurie Vârlan și Cornelia Cozonac, se referă la condițiile deplorabile în care muncesc zeci de angajați de la întreprinderi autohtone care confecționează haine pentru unele din cele mai mari branduri din lume. În unele fabrici din Republica Moldova angajații, în cea mai mare parte femei, sunt plătiți cu salarii mizere, iar condițiile de muncă sunt departe de standardele țărilor dezvoltate. Ancheta scoate în vileag practici negative la una din fabricile de confecții din Moldova, care are investiții britanice. Angajatele de Floreana Fashion din Florești, care cos haine pentru branduri din Europa povestesc cu oroare în ce condiții sunt nevoite să lucreze

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/social/video-made-in-moldova>

15.VIDEO// Statul care își ucide cetățenii

Ancheta a fost semnată de jurnaliștii Cornelia Cozonac și Iurie Vârlan. Autorii au demonstrat că accidentele de muncă în Republica Moldova sunt frecvente, iar statul aproape că nu face nimic pentru a impune angajatorii să asigure securitatea muncii. În noiembrie 2017, trei muncitori de la mina de piatră din Pașcani, Criuleni, au fost striviți de un tavan prăbușit peste ei, iar în ianuarie 2018 patru angajați de la Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” au decedat într-un grav accident rutier, produs în apropierea satului Mihăilenii Vechi, nu era clar stabilită procedura de comunicare, cercetare și evidență a accidentelor de muncă suferite de aceasta categorie de lucrători. Or, cercetarea imediată a accidentelor produse cu salariații în câmpul muncii este necesară pentru stabilirea obiectivă a împrejurărilor și cauzelor producerii acestora și nu reprezintă nimic altceva decât asigurarea protecției sociale a accidentatului. După publicarea anchetei, din iunie 2018, autoritățile au reîntors temporar sarcina de a investiga accidentele de muncă grave și mortale Inspectoratului de Stat al Muncii.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/social/video-statul-care-isi-ucide-cetatenii>

16. Afacerea Giurgiulești. Prevederile păguboase ale unui acord tănuit și favoruri acordate cu nemiluita investitorilor

Ancheta a fost semnată de Cornelia Cozonac, Ilie Gulca și Mădălin Necșuțu care au reușit să publice în premieră Acordul de Investiție Cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești”, tănuit de autorități. Ancheta arată cum mai mulți afaceriști, care au investit în Portul Internațional Liber Giurgiulești (PILG), se bucură de facilități fiscale generoase din partea statului moldav. De exemplu, compania Bemol Retail, în opt ani de zile, între 2007 și 2014, a beneficiat de facilități fiscale în valoare de circa 1557,9 milioane de lei, dar nu și-a îndeplinit mai multe obligații asumate. Investitorul general, Danube Logistics, plătește, conform Acordului de Investiții din 2004, o taxă

anuală de doar 1.000 de dolari pentru arendarea a unui teren de 120 de hectare, pe o perioada de 99 de ani, din care a obținut doar 55 de hectare.

În plus, aceasta și clienții săi sunt scutiți de achitarea plăților și taxelor pentru exploatarea portului și obiectivelor portuare, cu excepția plăților navale, care se calculează și se achită luându-se ca bază prețul de 0,0062 dolari SUA pentru un metru cub din volumul navei. Statul moldovenesc a acordat facilități fiscale rezidenților PILG până în 2030. Acordul de Investiție Cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești” a fost semnat la 29 decembrie 2004 de către Marian Lupu în numele Guvernului R.Moldova, cu trei firme – Azpetrol SRL (în prezent, Bemol Retail SRL), Azertrans SRL (Danube Logistic SRL), Azpetrol Refinery SRL (Bemol Refinery SRL), subsidiare atunci ale Azpetrol Oil Services Group B.V. Marian Lupu, actualmente membru al Partidului Democrat, în 2004 era ministru al Economiei și făcea parte din guvernarea comunistă.

Actele guvernamentale pentru acordul respectiv au fost pregătite de actualul președinte Igor Dodon, pe atunci angajat în cadrul Ministerului Economiei, succedându-l, în 2015, pe Marian Lupu la șefia ministerului. În anii următori, responsabil de construcția portului de pasageri a fost desemnat Igor Dodon, pe atunci ministru al Economiei și Comerțului.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/economic/afacerea-giurgiulesti>

17.Republica Moldova: Sclavie în secolul XXI

Materialul este semnat de Victoria Popa și se referă la problema celor peste o sută de muncitori de la întreprinderea de stat „Protecția solului și îmbunătățiri funciare” care nu și-au ridicat salariile de mai bine de un an, după ce au muncit în calitate de paznici, tractoriști sau buldozeriști. Conducerea instituției dă vina pe Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului că nu a aprobat Programul de finanțare pentru anul 2018. La rândul său, reprezentanții MADRM susțin că întreprinderea este gestionată prost și că ministerul nu poate să-și dea acordul pentru lucrări care nu țin de Programul conservării și sporirii fertilității solului. Managerul întreprinderii, Vladimir Rotaru, afirmă că nu și-a ridicat salariul de 15 luni. Declarația de avere îl contrazice, însă, și arată că în 2017 a avut un venit din salarii de 143 de mii de lei.

<https://anticoruptie.md/ro/investigatii/economic/republica-moldova-sclavie-in-secolul-xxi>

Investigații realizate în cadrul campaniei „Jurnaliști pentru integritate în serviciul public”, desfășurată de Centrul de Investigații Jurnalistice cu suportul Programului Bună Guvernare al Fundației Soros-Moldova

18.Ce informații țin în secret autoritățile

Ancheta a fost semnată de jurnalistele Cornelia Cozonac și Victoria Dodon și relatează despre problema accesului la informației pentru jurnaliști. Investigația a arătat că fiecare a doua solicitare de informație din partea jurnaliștilor este neglijată de funcționarii publici. Cel mai des, autoritățile refuză să ofere informații despre gestionarea banilor publici, achizițiile publice, donatorii partidelor politice și despre implicarea demnitarilor în scheme de corupție. Protecția datelor cu caracter personal, secretul de stat și cel comercial sunt motivele cel mai des invocate în refuzurile autorităților de a oferi informația de interes public solicitată de jurnaliști.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/integritate/ce-informatii-tin-in-secret-autoritatile>

19.Sponsorii generoși ai judecătorilor

Ancheta a fost realizată de jurnalista Mariana Colun, care a făcut o radiografie a declarațiilor de avere depuse de magistrați. Autoarea a constatat că zeci de judecători din Republica Moldova au obținut pe parcursul anului 2017 cadouri scumpe de la părinți, socri sau alte rude. Fie că e vorba de apartamente, case sau bani, în unele cazuri valoarea darurilor se ridică și la sute de mii de lei. În timp ce magistrații spun că donațiile se datorează în exclusivitate generozității rudelor, experții anticorupție ne avertizează că în acest mod unii ar încerca să legalizeze bunuri nedecarate.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/integritate/sponsorii-generosi-ai-judecatorilor>

20. Cum s-a pricopsit un secretar de stat de la Ministerul Economiei și Infrastructurii cu un bloc de locuit

Materialul este semnat de jurnalista Mariana Colun și arată că Vitalie Iurcu, secretar de stat la Ministerul Economiei și Infrastructurii, a ridicat un complex locativ pe terenul unui Club sportiv, privatizat printr-o decizie dubioasă a Consiliului Municipal Chișinău. Proiectul imobiliar a fost realizat în baza unui contract de societate civilă cu o companie de construcții și a fost dat în exploatare anul trecut. Oficialul afirmă că singura investiție făcută de el e suma de 400.000 de lei, cu care a procurat terenul. Cu toate acestea, fiecare al treilea apartament din blocul de locuit a fost înregistrat pe numele lui Vitalie Iurcu și al soției acestuia, iar în prezent locuințele sunt scoase la vânzare.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/integritate/cum-si-a-ridicat-secretarul-de-stat-vitalie-iurcu-un-bloc-de-locuit-pe-locul-unui-stadion>

21. Luxul deputaților. Cum s-au îmbogății unii parlamentari pe durata celor patru ani de mandat

Investigația este semnată de jurnalista Mariana Colun, care a arătat că în anii cât s-au aflat în Parlament cei mai mulți dintre aleșii poporului și-au sporit averile, cumpărând terenuri, apartamente, case de locuit sau automobile de lux. În condițiile în care salariul parlamentarilor variază între opt și zece mii de lei pe lună, unii au achitat pentru noile proprietăți sume care depășesc considerabil veniturile pe care oficial le-au avut, în timp ce alții au făcut afaceri de milioane cu statul.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/integritate/luxul-deputatilor>

22. Mașini de lux în țara sărăciei

Investigația a fost semnată de Cornelia Cozonac și Mariana Colun și a demonstrat că milioane de lei din bugetul statului se scurg anual pe mașini de lux cu care se plimbă funcționari din ministere și departamente. De ani buni, majoritatea banilor alocați pentru automobilele de stat au un singur beneficiar - holdingul DAAC Hermes SA. Întâmplător sau nu, mai mulți demnitari moldoveni dețin acțiuni la această companie, astfel încât, indirect, banii publici ajung și în buzunarele lor. Achizițiile de mașini nu s-au oprit nici în timpul moratoriului din 2016, când, din cauza crizei, autoritățile au decis să stopeze procurările de bunuri și servicii.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/integritate/masini-de-lux-in-tara-saraciei>

23. Operațiunea „Foișor”. Un debarcader construit ilegal pe malul moldovenesc al râului Prut a produs pagube statului român în valoare de jumătate de milion de euro

Materialul este semnat de jurnaliștii Ilie Gulca și Mădălin Necșuțu și demonstrează că o firmă din Republica Moldova, sub pretextul deschiderii unei zone de agrement pe malul Prutului, a amenajat o structură portuară în zona Giurgiulești, care a provocat, în timp, statului român pagube de jumătate de milion de euro.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/economic/operatiunea-foisor>

Investigații realizate în cadrul proiectului „Îmbunătățiri inovative în sistemul de achiziții publice din Republica Moldova prin incluziune, creativitate și practici de respectare a legislației”, finanțat de Uniunea Europeană

24. Milioane din Fondul ecologic pentru proiecte de apeduct care zac pe linie moartă

Investigația este semnată de jurnalistele Mariana Colun și Natalia Cozma și arată că zeci de primării din țară au rămas numai cu visul la sisteme moderne de canalizare și aprovizionare cu apă, după ce au câștigat proiecte din Fondul Ecologic Național (FEN). Pentru că finanțarea se face cu țârâita, investindu-se în paralel în sute de proiecte de acest fel, unele localități așteaptă ani în șir să fie conectate la rețele. Astfel, în timp ce statul alocă anual sume de ordinul milioanei, majoritatea oamenilor din țara noastră încă nu au acces la apă potabilă de calitate și la sisteme de canalizare.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/achizitii-publice/milioane-din-fondul-ecologic-pentru-proiecte-de-apeduct-care-zac-pe-linie-moarta>

25. CSM: Achiziții fragmentate și licitații cu un singur participant

Investigația este semnată de Julieta Savițchi. Aproape 39 de milioane de lei – atât a cheltuit în ultimii cinci ani Consiliul Superior al Magistraturii pentru „asigurarea condițiilor de muncă” ale angajaților, adică pentru sediu, reparații, mobilier și alte bunuri. Toate achizițiile mari s-au făcut dintr-o singură sursă, în licitații cu un singur participant. Totodată, peste 3 milioane de lei au fost fragmentate în mai multe contracte de mică valoare, prin care s-au procurat covoare, aranjamente florale și alte bunuri.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/achizitii-publice/csm-achizitii-fragmentate-si-licitatii-cu-un-singur-participant>

26. Stăpânii luminilor. Cum au ajuns zeci de milioane din banii publici în buzunarele unui funcționar al statului

Materialul este semnat de Mădălin Necșuțu și Ilie Gulca și arată că Guvernul Republicii Moldova a alocat, începând din 2011, între 10 și 15 milioane de lei pentru un program de activități menite să reintegreze localitățile de pe cele două maluri ale Nistrului. [Programul](#) prevede, mai exact, lucrări de întreținere a infrastructurii în localitățile din zona de securitate și în cele din stânga Nistrului aflate sub jurisdicția Chișinăului. Este vorba de reparația clădirilor instituțiilor de învățământ, ale administrației locale, instalarea și extinderea rețelei de iluminare stradală, precum și

asigurarea funcționării instituțiilor din mecanismul de soluționare a diferendului transnistrean.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/achizitii-publice/stapanii-luminilor>

27.Licitație deturnată: Cum a fost distrus un monument de arhitectură pentru reparația căruia s-au alocat milioane

Investigația este semnată de Julieta Savițchi și demonstrează că clădire din inima Capitalei, parte a patrimoniului arhitectural, a fost avariata, după ce o companie a început restaurarea acesteia în baza unei licitații în valoare de peste patru milioane de lei. Edificiul a fost inundat de mai multe ori din cauza că acoperișul a fost demontat, iar construcția a stagnat luni în șir. Acum tavanul stă să cadă, iar pereții sunt acoperiți de igrasie. Agentul economic și responsabilii de la Primărie se acuză reciproc. În urma scandalului, Alexandru Panfilii, șeful Direcției Construcții Capitale a Primăriei Chișinău, a fost nevoit să renunțe la funcție.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/achizitii-publice/licitatie-deturnata-cum-a-fost-distrus-un-monument-de-arhitectura-pentru-reparatia-caruia-s-au-alocat-milioane>

28.De ce întârzie darea în exploatare a școlilor renovate în proiectul Băncii Mondiale

Câteva zeci de școli de circumscripție, în care învață elevi din mai multe localități, ar fi trebuit să fie renovate ca la carte în perioada 2013-2018, cu ajutorul unui credit de circa 40 de milioane de dolari de la Banca Mondială. La distanța de cinci ani, doar câteva instituții au trecut prin reparații, iar contractele de achiziții au fost extinse de nenumărate ori, darea în exploatare fiind târăgănată, fără ca cineva să fie penalizat.

Detalii aici: <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/achizitii-publice/de-ce-intarzie-darea-in-exploatare-a-scolilor-renovate-in-proiectul-bancii-mondiale>

Investigații realizate în cadrul proiectului Promovarea votului informat și conștient la alegerile parlamentare prin campania de monitorizare și informare „Pentru un Parlament Curat 2018”

29.Candidatul socialiștilor pentru Fălești: Venituri modeste, donații generoase și proiecte de lege „centrate pe interese personale”

Investigația este semantă de jurnalista Mariana Colun și arată că deputatul socialist Oleg Savva, înaintat la 22 septembrie curent pentru circumscripția Fălești la alegerile parlamentare din februarie 2019, a acces în Parlament având venituri mai mult decât modeste. Asta nu l-a împiedicat însă „să-și ajute” partidul cu zeci de mii de lei, bani pe care i-ar fi primit el însuși drept donație. Performanțele în Legislativ ale parlamentarului socialist sunt și ele modeste. Veteran al războiului din Afganistan, Savva a propus mai multe proiecte de lege, centrate pe veteranii de război, acestea însă au primit aviz negativ de la Guvern și au fost ulterior retrase.

<https://anticoruptie.md/ro/investigatii/integritate/candidatul-socialistilor-pentru-falesti-venituri-modeste-donatii-generoase-si-proiecte-de-lege-centrate-pe-interese-personale>

Echipa de jurnaliști a CIJM

Cornelia Cozonac

Natalia Porubin

Mariana Colun

Djulieta Savitchi

Mădălin Necșuțu

Ilie Gulca

Marin Bogonovschi, operator video

Medii de informare partenere

Publicații naționale și regionale, TV, posturi de radio și portaluri web

1.Cuvântul, ziar regional difuzat în raioanele Rezina, Orhei, Telenești, Soldanesti și în Râbnîța (stânga Nistrului)

2.Jurnal de Chișinău, ziar național

3.Ziarul de gardă, ziar național

- 4.Ziarul Național, ziar național
- 5.Eventimentul Zilei, ediție de Chișinău,
- 6.Observatorul de Nord, Soroca, ziar regional
- 7.Est-Curier, Criuleni, ziar regional
- 8.Cuvintul Liber, Leova, ziar regional
- 9.Gazeta de Sud, Cimișlia, ziar regional
10. SP, Bălți, ziar regional de limbră rusă
11. Glia Drochiană, Drochia, ziar regional
12. Impuls TV, Șoldănești
13. Elita TV, Rezina
14. Radio Europa Liberă
14. Privesc. EU
15. Realitatea TV
16. Jurnal TV
17. TV 8
18. TVR Moldova
- 19.Portalul New Maker
20. Portalul Jurnal.md

IV. CLUBURI DE PRESĂ

În anul 2018 echipa Centrului de Investigații Jurnalistice a organizat 24 de dezbateri publice în cadrul Clubului Jurnaliștilor de Investigație. În total peste 100 de reprezentanți mass-media și reprezentanți ai unor structuri de stat, ONG-uri și organizații internaționale au participat la aceste discuții. Tematicile puse în discuție s-au axat, în principal, pe combaterea corupției și conflictului de interese, drepturile omului și cele sociale. De la ședințele Clubului Jurnaliștilor de Investigație au fost realizate zeci de materiale în presa scrisă, la radio și TV.

1. **„Libertatea exprimării online și offline. Standarde europene și practica Moldovei”** a fost tema unui club de presă organizat pe data de 6 martie. În cadrul ședinței a fost lansat un studiu privind libertatea de exprimare: „Primii pași în înțelegerea Libertății de Exprimare online și offline pe baza jurisprudenței actuale a Curții Europene a Drepturilor Omului”. Lucrarea a fost elaborată de American Bar Association Rule of Law Initiative (ABA ROLI) cu suportul Departamentului de Stat al SUA.
2. **„Cât de adaptate sunt maternitățile din Republica Moldova la necesitățile femeilor cu dizabilități locomotorii?”** a fost tema clubului de presă organizat pe data de 26 septembrie în cadrul campaniei „Jurnaliștii pentru oportunități egale și diversitate”, desfășurată de Centrul de Investigații Jurnalistice cu sprijinul Ambasadei Canadei. La eveniment au participat reprezentanți ai unor instituții de stat și organizații internaționale și ai sectorului asociativ, dar și femei cu dizabilități. Participanții au discutat despre felul în care autoritățile asigură acces egal pentru femeile cu dizabilități la servicii în maternități, cât de adaptate sunt instituțiile medicale la necesitățile acestui grup de populație și care sunt problemele în acest domeniu.
3. **Ce șanse au femeile din Republica Moldova să ajungă în eșaloanele de sus ale puterii?”**, a fost tema clubului organizat pe data de 30 octombrie în cadrul campaniei „Jurnaliștii pentru oportunități egale și diversitate”. Au participat reprezentanți și reprezentante ale fracțiunilor parlamentare și unor partide extraparlamentare, organizații internaționale, sectorului asociativ, care au discutat despre felul în care partidele politice asigură reprezentarea femeilor în cadrul organelor decizionale și de ce, conform statisticilor, femeile din Republica acced mai rar la funcții electivă.
<https://www.youtube.com/watch?v=xDsu-sbqwHM>
4. **„Dreptul la vot: cum va fi asigurat pentru diferite categorii de persoane?”** a fost tema clubului de presă organizat pe data de 7 decembrie în cadrul campaniei „Jurnaliștii pentru oportunități egale și diversitate”. Participanții au pus în discuție felul în care statul Republica Moldova asigură dreptul la vot pentru categoriile vulnerabile de persoane: bătrâni, persoane ținute la pat, persoane cu diferite tipuri de dizabilități, analfabete sau persoane aflate în locuri de detenție. <https://www.youtube.com/watch?v=RCiVameoDf4>

V. CONFERINȚE ȘI MESE ROTUNDE

Masa rotundă „Integritatea justiției: retrospectiva anului 2017”, organizată în colaborare cu Freedom House, s-a desfășurat pe data de 15 martie. În cadrul evenimentului au fost discutate probleme ce țin de combaterea corupției din domeniu, integritatea judecătorilor și procurorilor, precum și prioritățile pentru anul 2018. La discuții au participat Viorel Morari, șeful Procuraturii Anticorupție, reprezentanți ai Centrului Național Anticorupție (CNA), Consiliului Superior al Magistraturii, ai organizațiilor străine și ambasadelor, precum și membri ai organizațiilor societății civile din Moldova. În cadrul evenimentului a fost prezentat studiul „Integritatea în Justiție: realizări, provocări, perspective”, în care a fost descrisă evoluția cadrului normativ și instituțional privind integritatea în 2017 și au fost sintetizate dezbaterile publice privind integritatea în justiție organizate pe parcursul anului trecut de Freedom House și CIJM.

<https://anticoruptie.md/ro/special/integritatea-in-justitie-afectata-de-lacune-expert-la-nivel-de-legislatie-lucrurile-sunt-bine-aranjate-la-nivel-de-implementare-gasim-o-sumedenie-de-piedici>

VI. INSTRUIRI PENTRU JURNALIȘTI, STUDENȚI ȘI ACTIVIȘTI

„Cum abordăm subiectele din domeniul Justiției: noțiuni, baze de date, studii de caz” (2-3 februarie)

La instruire au participat circa 20 de tineri reporteri și studenți de la facultățile de jurnalism ale Universității de Stat și Universității Libere Internaționale din Republica Moldova. În cadrul trainingului, participanții au învățat de la Ion Guzun de la Centrul de Resurse Juridice cum funcționează sistemul judecătoresc, dar și să folosească corect noțiunile din Justiție în materialele de presă. Totodată, jurnaliștii au aflat care sunt greșelile frecvente pe care le comit reporterii la scrierea articolelor, care este traseul unui dosar și cum îl urmăresc etc. Lilia Ioniță, expertă în cadrul Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției, a oferit o analiză despre integritatea în Justiție, vorbind participanților despre influența politicului asupra sistemului judecătoresc și al Procuraturii, dar și despre cum este testată integritatea unui magistrat și a unui procuror. De la avocatul Vitalie Zama de la Asociația „Juriștii pentru Drepturile Omului” participanții au aflat cum se pot apăra jurnaliștii în instanța de judecată și ce măsuri ar trebui să întreprindă reporterii înainte de publicarea unei investigații. Totodată, participanții la sesiuni au învățat de la Cornelia Cozonac, președinta Centrului de Investigații Jurnalistice, cum să formuleze

corect solicitările de informație și au aflat ce invocă autoritățile atunci când refuză să ofere informații de interes public. Jurnalista Natalia Porubin a prezentat resurse utile reporterilor și activiștilor pentru documentarea achizițiilor în sistemul judecătoresc, iar Anastasia Nani și Mariana Rață au demonstrat cum pot fi identificate și documentate subiecte cu ajutorul bazelor de date din domeniul Justiției, arătând câteva exemple de anchete pe care le-au semnat. Victoria Dodon le-a vorbit tinerilor jurnaliști despre cum funcționează Harta Corupției și cum pot fi sesizați jurnaliștii de investigație.

Detalii: <https://anticoruptie.md/ro/stiri/tineri-jurnalisti-si-studenti-de-la-facultatile-de-jurnalism-instruiti-cum-sa-abordeze-subiectele-din-domeniul-justitiei-notiuni-baze-de-date-studii-de-caz>

PROGRAMUL „JURNALIȘTII PENTRU DREPTURI SOCIALE”

În perioada iunie-noiembrie 2018, un grup de 15 jurnaliști și jurnaliste au beneficiat de instruire în cadrul programului „Jurnaliștii pentru drepturi sociale”, implementat de Centrul de Investigații Jurnalistice în parteneriat cu Fundația ”Friedrich Ebert Stiftung și Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM). Prin intermediul acestui proiect, organizatorii au urmărit să consolideze capacitățile jurnaliștilor privind reflectarea politicilor sociale, relațiilor de muncă și a încălcărilor drepturilor lucrătorilor din Republica Moldova. În cadrul a 7 sesiuni de instruire, participanții au fost ghidați de experți în domeniul media, specialiști ai CNSM, precum și experți din cadrul societății civile, cum să dezvolte investigații jurnalistice în domeniul social-economic. Pe parcursul proiectului, participanții au avut posibilitatea să discute cu reprezentanții CNSM despre rolul sindicatelor, cadrul instituțional de activitate al acestora, serviciile oferite membrilor de sindicat, rezultatele activității organizațiilor sindicale, negocierea, încheierea și executarea contractului colectiv de muncă, mecanismele de stabilire a indemnizațiilor și pensiilor, aspecte privind protecția salariaților reieșind din modificările legislative, aplicarea cadrului normativ privind negocierile colective.

Temele abordate în cadrul proiectului „Jurnaliști pentru Drepturi Sociale” au cuprins: cadrul legal național în domeniul muncii; mecanismele de asigurare a respectării drepturilor și garanțiilor salariaților; jurnalism de investigație pe subiecte de încălcare a drepturilor angajaților; modificările operate la Codul Muncii și impactul acestora asupra salariaților; recomandări internaționale în domeniul relațiilor de muncă.

La sfârșitul programului a fost organizat un concurs pentru cele mai bune subiecte la tema instruirilor. De premii s-au învrednicit: Eugenia Crețu (Radio Europa Liberă)– Premiul Mare; Victoria Popa (Jurnal de Chișinău), Snejana Pâslari (Radio Moldova), Ion Scifos (CNSM), Olga Stăvila (Radio Moldova), Georgeta Carasiucenco

(Moldova.org) – Premiul I; Livia Lupașcu (Moldova 1), Ludmila Podgurschii (Edit-Ocnița) și Alina Chiriac-Ivașcu (Radio Moldova)–Premiul II.

<https://www.investigatii.md/ro/activitati/traininguri/reforma-sistemului-de-pensii-pusa-in-discutie-de-jurnalisti-si-experti>

PLATFORME WEB

Centrul de Investigații Jurnalistice gestionează două platforme web. Portalul Investigatii.md este resursa informațională care conține toată arhiva investigațiilor realizate de CIJM din 2003 și unde sunt publicate anchete jurnalistice pe subiecte pe diferite tematici, care scot la iveală deficiențe grave ale sistemelor de sănătate, drepturile omului și protecția drepturilor copilului, mediul înconjurător, discriminare etc. Totodată, aici sunt stocate informațiile despre campaniile media implementate de CIJM, conferințe, traininguri, apeluri și declarații de presă, resurse informaționale și oportunități utile jurnaliștilor, precum și informații (inclusiv înregistrări video) despre cluburile de presă desfășurate lunar de echipa CIJM. Portalul are o resursă multimedia foarte bogată, inclusiv cu transmisiuni live a diferitor evenimente, dezbateri publice. O altă resursă importantă pentru jurnaliști este Rubrica „Dosare în judecată”, unde sunt stocate informații și documente despre procesele de judecată din domeniul media, accesul la informație.

Portalul Anticoruptie.md, lansat în decembrie 2012, este prima platformă web anticorupție, cu hartă interactivă pentru sesizarea cazurilor de corupție, reușind în scurt timp să devină o resursă informațională importantă pe domeniul anticorupție, dar și în jurnalismul de investigație din Republica Moldova și o platformă pentru cetățenii activi. Acest fapt se datorează în primul rând anchetelor jurnalistice cu impact și știrilor care au scos la iveală și au adus în atenția publicului multiple cazuri de corupție și infracțiuni conexe, unele dintre care au stat la baza autosesizării autorităților și demarării investigațiilor de către organele de anchetă. Conținutul portalului este în proporție de 90% propriu, jurnalistice, creat de echipa de jurnaliști a Centrului de Investigații Jurnalistice. Unul dintre instrumentele inovatoare ale portalului Anticoruptie.md și, deocamdată, unic pe piața media din Moldova, este Harta Corupției - o platformă interactivă, cu trei module - Anticorupție, Justiție și Electorală, prin intermediul căreia fiecare cetățean poate să sesizeze și să raporteze cazuri de corupție, probleme de integritate ale demnitarilor și din sistemul de justiție, dar și încălcări în campaniile electorale. Portalul are opțiunea de a securiza, la cerere, identitatea celor care sesizează cazurile de corupție. Jurnaliștii de investigație direcționează cele mai importante sesizări către organele de drept și autoritățile responsabile și urmăresc reacția, dar și eficiența acțiunilor ulterioare. Multe dintre sesizări au stat la baza pornirii unor procese/dosare penale de către Centrul Național

Anticorupție și Procuratura Generală sau controale din partea Comisiei Naționale de Integritate. Cele mai multe au servit drept puncte de pornire a unor investigații jurnalistice.

Portalul oferă și o platformă de bloguri deschisă tuturor celor care au ce spune și vor să-și exprime liber opiniile referitoare la subiecte ce țin de corupție, trafic de influență, justiție, acces la informații, gestionarea patrimoniului și a banilor publici, integritatea demnitarilor, conflict de interese, buna guvernare, transparență decizională, finanțarea partidelor. Cetățenii sunt încurajați să scrie și la rubrica Cetățeanul activ.

Echipa de jurnaliști monitorizează activitatea instituțiilor statului, demnitarilor și funcționarilor publici și realizează zilnic materiale de presă cu tematică anticorupție (știri, reportaje, interviuri, materiale de problemă), iar pe cazurile relevante, inclusiv cele semnalate de cetățenii activi, demarează anchete de presă.

VIII. DECLARAȚII DE PRESĂ ȘI APELURI PUBLICE

Pe parcursul anului 2018, CIJM a semnat, alături de alte organizații neguvernamentale, 26 de declarații de presă și apeluri publice, care se referă la chestiuni de interes public, inclusiv îngrădirea accesului la informație, încălcarea drepturilor omului, presiuni asupra unor reprezentanți mass-media etc.

1. ONG-urile de media condamnă acțiunile de intimidare a jurnalistei RISE Moldova și cer MAI să se autoseseze pe marginea acestui caz

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-condamna-actiunile-de-intimidare-a-jurnalistei-rise-moldova-si-cer-mai-sa-se-autosesizeze-pe-marginea-acestui-caz>

2. ONG-urile de media își exprimă îngrijorarea în legătură cu agresarea echipei Jurnal TV

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-isi-exprima-ingrijorarea-in-legatura-cu-agresarea-echipei-jurnal-tv>

3. ONG-urile de media califică apelul PPEM la adresa jurnaliștilor drept imixtiune în activitatea instituțiilor de presă

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-califica-apelul-ppem-la-adresa-jurnalistilor-drept-imixtiune-in-activitatea-institutiilor-de-presa>

4. Memoriu privind libertatea presei în Republica Moldova (3 mai 2017 – 3 mai 2018)

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/memoriu-privind-libertatea-presei-in-republica-moldova-3-mai-2017-3-mai-2018>

5. Declarație a ONG-urilor de media privind afirmațiile președintelui Parlamentului despre acțiunea de protest a jurnaliștilor din 3 mai

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/declaratie-a-ong-urilor-de-media-privind-afirmatiile-presedintelui-parlamentului-despre-actiunea-de-protest-a-jurnalistilor-din-3-mai>

6. ONG-urile de media cer ministrului de Interne să scoată sechestrul ilegal de pe tirajul ziarului „Cuvântul”

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-cer-ministrului-de-interne-sa-scoata-sechestrul-ilegal-de-pe-tirajul-ziarului-cuvantul>

7. Apel către mass-media cu privire la necesitatea reflectării corecte și echidistante a turului 2 al campaniei pentru alegeri locale noi

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/apel-catre-mass-media-cu-privire-la-necesitatea-reflectarii-corecte-si-echidistante-a-turului-2-al-campaniei-pentru-alegeri-locale-noi>

8. ONG-urile de media dezaproabă îngrădirea accesului presei la ședința de validare a alegerilor locale noi din Chișinău

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-dezaproba-ingradirea-accesului-presei-la-sedinta-de-validare-a-alegerilor-locale-noi-din-chisinau>

9. ONG-urile de media își exprimă îngrijorarea față de presiunile exercitate asupra jurnaliștilor de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-isi-exprima-ingrijorarea-fata-de-presiunile-exercitate-asupra-jurnalistilor-de-catre-centrul-national-pentru-protectia-datelor-cu-caracter-personal>

10. ONG-urile de media condamnă restricționarea accesului jurnalistei ZdG în spatele clădirii CSJ

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-condamna-restrictionarea-accesului-jurnalistei-zdg-in-spatele-cladirii-csj>

11. ONG-urile de media se solidarizează cu redacția „Radio Orhei”

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-se-solidarizeaza-cu-redactia-radio-orhei>

12.ONG-urile de media dezaprobă o dispoziție emisă de Judecătoria Chișinău prin care accesul jurnaliștilor în sediul instanței ar putea fi restricționat

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-dezaproba-o-dispozitie-emisa-de-judecatoria-chisinau-prin-care-accesul-jurnalistilor-in-sediul-instantei-ar-putea-fi-restrictionat>

13.Declarația ONG-urilor de media privind amenințările primarului orașului Orhei la adresa jurnaliștilor

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/declaratia-ong-urilor-de-media-privind-amenintarile-primarului-orasului-orhei-la-adresa-jurnalistilor>

14.ONG-urile de media: „Casa Presei” trebuie redată comunității jurnalistice

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-casa-presei-trebuie-redata-comunitatii-jurnalistiche>

15.ONG-urile de media califică drept inadmisibile atacurile partidului „Șor” la adresa jurnaliștilor de la Radio Orhei

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-califica-drept-inadmisibile-atacurile-partidului-sor-la-adresa-jurnalistilor-de-la-radio-orhei>

16.ONG-urile de media solicită clasarea procesului contravențional în cazul jurnalistului Victor Sofroni

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-solicita-clasarea-procesului-contravențional-in-cazul-jurnalistului-victor-sofroni>

17.ONG-urile de media condamnă împiedicarea intenționată a activității jurnaliștilor în reflectarea evenimentelor din 26-27 august

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-condamna-impiedicarea-intentionata-a-activitatii-jurnalistilor-in-reflectarea-evenimentelor-din-26-27-august>

18.ONG-urile de media cer Consiliului Superior al Magistraturii să se autosesizeze pe marginea deciziei Curții Supreme de Justiție privind demiterile de la GRT

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-cer-consiliului-superior-al-magistraturii-sa-se-autosesizeze-pe-marginea-deciziei-curtii-supreme-de-justitie-privind-demiterile-de-la-grt>

19.ONG-urile de media condamnă aplicarea de către PDM a standardelor diferite față de jurnaliști

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-condamna-aplicarea-de-catre-pdm-a-standardelor-diferite-fata-de-jurnalisti>

20. Apel către partidul de guvernământ și ambasade privind îngrădirea accesului jurnaliștilor posturilor TV8 și Jurnal TV la briefingurile PDM

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/apel-catre-partidul-de-guvernament-si-ambasade-privind-ingradirea-accesului-jurnalistilor-posturilor-tv8-si-jurnal-tv-la-briefingurile-pdm>

21. ONG-urile de media condamnă amenințările și discursul de ură față de Jurnal TV din partea primarului de la Orhei, Ilan Șor

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-condamna-amenintarile-si-discursul-de-ura-fata-de-jurnal-tv-din-partea-primarului-de-la-orhei-ilan-sor>

22. Organizațiile societății civile, îngrijorate de promovarea în mare grabă a celui mai important document, care reglementează activitatea Parlamentului

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/organizatiile-societatii-civile-ingrijorate-de-promovarea-in-mare-graba-a-celui-mai-important-document-care-reglementeaza-activitatea-parlamentului>

23. Apel public către președintele Parlamentului, Andrian Candu: nu înrăutățiți și mai mult accesul jurnaliștilor la datele cu caracter personal de interes public

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/apel-public-catre-presedintele-parlamentului-andrian-candu-nu-inrautatiti-si-mai-mult-accesul-jurnalistilor-la-datele-cu-caracter-personal-de-interes-public>

24. ONG-urile condamnă restricționările și atacurile la adresa jurnaliștilor din partea reprezentanților Partidului Șor

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-condamna-restrictionarile-si-atacurile-la-adresa-jurnalistilor-din-partea-reprezentantilor-partidului-sor>

25. Apel public cu privire la incidentele militare în strâmtoarea Kerchi și declararea stării de război în Ucraina

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/apel-public-cu-privire-la-incidentele-militare-in-stramtoarea-kerchi-si-declararea-starii-de-razboi-in-ucraina>

26. ONG-urile de media condamnă atacurile verbale ale deputatului Savva în adresa unei jurnaliste de la Anticoruptie.md

<http://investigatii.md/ro/activitati/declaratii/ong-urile-de-media-condamna-atacurile-verbale-ale-deputatului-savva-in-adresa-unei-jurnaliste-de-la-anticoruptiemd>

IX. PROCESE DE JUDECATĂ

Cazul Cuvântul câștig de cauză la prima instanță și Curtea de Apel (2019)

Cazul Mariana Colun - Decizie în premieră a Consiliului Nediscriminare (în 2019)

CIJM împotriva CEC - câștig de cauză

Asistență activistei Nata Scobioală - procesul a încetat

Dosar la CEDO pe accesul la informație CIJM vs Președinția R.Moldova pentru îngrădirea accesului la informație.

X. AFILIERE LOCALĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ

CIJM este membru al Rețelei Globale a Jurnaliștilor de Investigație (Global investigative journalism network www.GIJN.org) din care fac parte peste 50 de organizații ale jurnaliștilor de Investigație din toată lumea.

CIJM este membru al European Neighbourhood Network http://www.journalismnetwork.eu/index.php/en/country_profiles/moldova/

Președinta CIJM Cornelia Cozonac este membră a Transparency International Moldova și membră a Consiliului de Administrare al TI Moldova <http://www.transparency.md/ro/cine-suntem/organizatia-noastra/membrii>.

Președinta CIJM Cornelia Cozonac Membră al Consiliului de Observatori ai TV 8 și Jurnal TV.

XI. PROIECTE ȘI ORGANIZAȚII FINANȚATOARE

În 2018 Centrul de Investigații Jurnalistice a desfășurat următoarele proiecte:

1. „Mobilizarea societății civile cu scopul de a susține integritatea în sectorul Justiției în Republica Moldova”, susținut de Freedom House, cu susținerea financiară a Departamentului de Stat al SUA. Perioada de implementare ianuarie 2018-decembrie 2019. Buget 91.000 USD.

3. Campania media „Jurnalistii pentru sanse egale si diversitate” desfășurată cu suportul Ambasadei Canadei în Republica Moldova cu sediul la Bucuresti. Perioada de implementare iulie 2018-februarie 2020. Buget 45.000 Euro.

3. Campania media "Pentru un Parlament Curat", susținut de Fundația Soros-Moldova, implementat din iunie 2018 până în octombrie 2019. Buget total 50.000 USD.

I. RAPORT FINANCIAR

Financial report 2018 (mii lei)

Total receipts: - **2014,2**
Grants, projects – 1960,8
Collaborative activities with other NGOs– 53,4
Total expenditure: - **2014,2**
Human resources – 1552,0
Program expenses, projects - including:
Salaries and fees– 1049,5
Fees and charges for investigative journalism - 478,8
Services and taxes (translation, web administration) – 23,7
Legal services – 23,2
Technical expenses: - 439,0
Supplies –26,2
Technical procurement- 54,9
Transport and fuel – 71,0
Telephone services, internet, post – 28,0
Databases subscribe (Cadastre, Lawyer) – 61,7
Newspaper subscribe -3, 4
Rent, utilities – 53,9
Bank charges– 27,4
Activities expenses: - 112,5
Press clubs (room rent, supplies)- 64,1
Seminars, trainings, round tables - 48,4